

20. Élőnyelvi Konferencia

2018. augusztus 30. – szeptember 1., MTA Nyelvtudományi Intézet és KRE BTK, Budapest
„Nyelvi repertoárok a Kárpát-medencében és azon kívül”

„Dokumentáció és szakírás – a műszaki dokumentáció mint nyelvi repertoár” műhely

A műhely szervezői: Fóris Ágota és Bölskei Andrea (foris.agota@kre.hu, bolcskeiandrea@kre.hu)

A szociolingvisztika tárgykörébe tartozik a nyelv és a társadalom kapcsolatainak, egymásra hatásának vizsgálata, közöttük a szaknyelvekkel kapcsolatos kérdések is. Az egyes társadalmi csoportok szociológiai jellegű, foglalkozás szerinti elkülönülése egyben speciális célú és speciális jellegzetességeket mutató nyelvi-nyelvhasználati jellemzőket is kimutathatóvá tesz. A szaknyelvekkel foglalkozó nyelvészek egyik fontos célja és feladata annak vizsgálata, hogy melyek azok a nyelvi jellemzők, amelyek a szaknyelveket, ezen belül az egyes szaknyelvi műfajokat jellemzik.

A terminológus feladata sokrétű: ha általánosságban kívánjuk megfogalmazni, akkor feladata a *tudásmenedzsment*, azaz a céggel, a termékkel és a szakterülettel kapcsolatos információk gyűjtése, rendszerezése, karbantartása és hozzáférhetővé tétele, általában több nyelven. A terminológus konkrét feladatköre a munkaadó pontos tevékenységeinek és igényeinek megfelelően változatos lehet, ennek megfelelően széles körű ismeretekre és kompetenciákra van szüksége, többek között arra, hogy dokumentációs és szakírói ismeretekkel is rendelkezzen.

A dokumentáció (a szó 'írott anyag' értelmében) minden szakterületen előfordul, az iparban pedig mindazokat az adatokat tartalmazza, amelyek egy kész terméket egyértelműen meghatároznak: a műszaki adatok mellett a gyártás, összeállítás műveleti sorrendjét, a beállítási, beszerelési utasításokat, valamint a használati és karbantartási útmutatókat is.

A dokumentáció megírásának alapfeltétele, hogy a szakíró (technical writer) rendelkezésére álljon minden releváns információ, és a szövegbe belefoglalandó terminusok listája. Ezzel biztosítható, hogy ugyanazt az alkatrészt vagy elemet a szövegben minden alkalommal ugyanazzal a terminussal jelölje az író, ezzel segítve az olvasót a szöveg megértésében. Ezért a szakíró és a terminológus munkakörök között nagy az átfedés.

A műhely célja egyrészt bemutatni a különböző szaknyelvi műfajok jellemzőit, másrészt a dokumentációnak és a szakírásnak a terminológiával és a fordítási gyakorlattal való kapcsolatát, ezek elvi és gyakorlati vonatkozásait, harmadrészt ismertetni mindezek oktatási vonatkozásait a terminológia mesterszakban hasznosítható módon.

Előadások:

1. Fóris Ágota – Faludi Andrea: A műszaki dokumentáció, a szakírás és a terminológia kapcsolatainak áttekintése
2. Fehér Ildikó – Czinkóczi Ágnes: Szakszövegírás, tartalomfejlesztés
3. B. Papp Eszter: A professzionális dokumentáció gazdasági haszna
4. Bölskei Andrea: Mivel foglalkozik és mit tanul a szakíró?
5. Dér Csilla Ilona: A tudományos szövegek mint a szakszövegek típusai
6. Csontos Nóra: A műszaki szöveg mint szövegtípus
7. Kóbor Márta: A honlapok szövege és a honlap-fordítások jellemzői
8. Sólyom Réka: Fogalmi metaforák és metonímiák az MSZ EN ISO 9001:2009 minőségügyi rendszerszabványban